

є зміна функції нейронів, які зберігають пам'ять про біль), так і психологічне втручання. Одним із нефармакологічних способів зменшення больового ефекту, а відтак забезпечення психологічного благополуччя є відволікання уваги дитини-пацієнта від негативних ситуацій, за допомогою когнітивних, поведінкових або комбінованих інтервенцій.

Література:

1. *Brown J.G. Systemic opioid analgesia for postoperative pain management / J.G. Brown // Anest. Clin. North. Am. – 1989. – Suppl. 7. – pp. 51-62.*
2. *Rawal N. Postoperative pain and its management / N. Rawal // Ann Acad. Med. Singapore. – 1994. – Vol. 23. – pp. 56–64.*
3. *Yeager M.P. Outcome of pain management / M.P. Yeager // Anest. Clin. North. Am. – 1989. – Suppl. 7. – pp. 241.*

Гнатко Микола Митрофанович

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА

Національна безпека, як одна з ключових підвалин існування будь-якого утворення загально-національного виміру (суспільства, нації, держави, країни), характеризується багатьма аспектами. Серед них винятково вагомим є інформаційно-психологічний аспект, оскільки, власне, він відіграє визначальну роль у програмуванні масової свідомості, ширше – соціальної психіки, суспільства і поведінки громадян відповідного соціуму.

Інформаційно-психологічний аспект національної безпеки найбільш безпосередньо стосується власне суспільства як організованої в контексті відповідної держави етно-національної спільноти. Буття будь-якого суспільства завжди характеризується певною проблемністю, оскільки воно становить собою деяку, об'єднану дієвими взаємозв'язками, системо-сукупність громадян відповідної держави, доповнену постійними мешканцями території, що перебуває під юрисдикцією цієї держави, які не є її громадянами.

Тобто, суспільство – це, як правило, велика соціальна група з ознаками соціальної організації, котра об'єднує в собі різнорівневих соціальних суб'єктів (від окремих осіб до великих внутрішньо-суспільних соціальних груп) через посередництво різноманітних соціальних взаємозв'язків, що перебувають у неперервній динаміці їхнього функціонування.

При цьому слід враховувати, що в будь-якій соціальній групі, починаючи зі сім'ї і завершуючи загально-людською спільнотою, постійно проявляють

себе як доцентрові, так і відцентрові сили і тенденції. Цілком очевидно, що безпека існування, а тим більше, перспективного розвитку суспільства (а, отже, і відповідних держави, країни, нації) ґрунтується, зокрема, на виразній і стабільній перевазі зазначених доцентрових сил і тенденцій над їхніми відцентровими опонентами.

Не вдаючись у детальний аналіз проблеми забезпечення такої переваги (це ніяк не призначення короткого тезового матеріалу), наголосимо на тому, що цю перевагу значною мірою зумовлюють позитивно орієнтовані в ставленні соціальних суб'єктів, як складників суспільства, до нього інформаційно-ціннісні конструкти, контенти і конотації.

Конкретизуючи вищезазначене, наведемо максимально простий приклад, який останніми роками виявився доволі поширеним у інформаційно-комунікативному полі України, а саме урочистий формат публічного вітання: «Слава Україні! – Героям слава! Слава Нації – Смерть ворогам! Україна – понад усе!». Попри виняткову простоту і деякий, на думку, декого, радикалізм, цей формат концентрує публічну увагу на українському етно-націєцентризмові, що сприяє, принаймні, в середовищі неупередженої щодо української державності частині українського суспільства, посиленню відповідних доцентрових тенденцій.

Підвищенню рівня національної безпеки суспільства служать різноманітні інформаційно-ціннісні феномени, які характеризуються як раціональними, так і ірраціональними змістами. І наявність останніх є вкрай важливою. Одних лише раціональних змістів ніколи не буває достатньо для належного стабільного існування і розвитку будь-якої соціальної спільноти. І в цьому сенсі вкрай важливу роль відіграють суспільні, загально-національні міфи, зокрема, міфи суспільно-політичні.

Величезний ресурс впливу останніх на суспільні масову свідомість і соціальну психіку загалом відомий, хоча й потребує подальших досліджень. Позитивні політичні міфи підвищують рівень згуртованості відповідного суспільства, його самооцінку, віру його громадян у власні сили і майбутнє своєї держави (країни, нації), а, отже, істотно підвищують національну безпеку суспільства. Негативні ж політичні міфи закономірно діють прямо протилежним чином, сприяючи поширенню руйнівної психології в суспільстві і кардинально підривають цю безпеку.

В умовах сучасної України маємо яскраві свідчення циркулювання і взаємного поборювання у соціальній психіці українсько-центричних і антиукраїнських політичних міфів (що, на жаль, більшістю українського суспільства слабо усвідомлюється). Маса проблем і обтяжень поточного життя українського суспільства та деструктивні антиукраїнські інформаційні впливи ззовні потужно посилюють позиції цих деструктивних політичних міфів. Тому життєво важливе

радикальне нарощування поширеності, актуалізованості і впливовості українсько-центричних політичних міфів є одним з необхідних фундаментальних чинників досягнення належного для стабільного існування і розвитку сучасного українського суспільства рівня його національної безпеки.

Висновки. Національна безпека суспільства значною мірою зумовлюється станом його соціальної психіки та інформаційно-комунікативного простору, у яких величезну роль відіграють суспільно-політичні міфи. Серед них з позиції впливу на національну безпеку суспільства доречно виділяти міфи позитивні і негативні, конструктивні і негативні. І ця безпека – в зазначеному контексті – лишень тоді може бути належною, коли в суспільстві суспільно-центричні політичні міфи беззаперечно домінують над їхніми антисуспільними опонентами.

Література:

1. Варій М.Й. Руйнівна психологія, що склалася в українському суспільстві, як загроза національній безпеці // *Психологічні аспекти національної безпеки* / Відп. ред. М.Варій. Львів: ЛДУВС, 2008. С. 6-10.
2. Варій М. Й. *Соціальна психіка нації* / Наукова монографія. – Львів: Сполом, 2002. 184 с.
3. *Психологічні аспекти національної безпеки* / Відп. ред. М.Варій. Львів: ЛДУВС, 2008. 264 с.

Тези надіслані 28 лютого 2019 р.

Горошкевич Надія Євгеніївна

ПОЗИТИВНЕ ПІДКРІПЛЕННЯ В НАВЧАЛЬНІЙ ПОВЕДІНЦІ СТУДЕНТІВ – ПСИХОЛОГІВ, ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ

На поведінку людини можна впливати різними методами. Метою нашого дослідження виступає припущення, що навчання за допомогою принципів позитивного підкріплення відбувається легше, веселіше та допомагає досягти бажаного навчального ефекту. Також, набуті навчальні звички переносяться в професійну діяльність та побут, що дає змогу відчувати себе соціально успішною та благополучною людиною.

Проблема зміни поведінки в процесі навчання, адекватне застосування негайної винагороди та системи покарань виступає актуальною в сучасному